

INSERTIUNI:
se plătesc cu prețuri foarte
redușe.

Manuscrisurile sunt a se adresa
redacției și acelea nu se în-
poiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITĂȚEA

ABONAMENT:
Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Curtea cu jurați.

Instituțiunea juraților în treburile criminale este un for introdus din părțile apusene și-a avut mai tot-deauna partinitori ca și cărtitori. Lucru firesc. După cum unul și altul a știut să judece asupra instituției, trăgând învățături din punerea în praxă a casurilor concrete și pertractate.

Curtea cu jurați este o invenție — nu-i vorbă — salutară, pentru-că se dă prilej, ca cetățenii să judece asupra conștiințelor lor, respective să-și deie verdictul despre vinovăție sau nevinovăție, în măsură mai mare sau mai mică, după cum adecă casurile sunt mai îngreunătoare sau ușurătoare.

Ca jurații să poată judeca după conștiința sufletelor lor și cu inimă curată, chemați sunt a fi atenți la fasiunile făptuitorilor și martorilor, de unde urmează, ca să cunoască bine limba aceluia, ori apoi talmaciul jurat să reproducă întocmai toate mărturisirile, așa după cum acelea se fac.

O recerință de căpetenie mai au jurații și anume: *să fie nepartinitori, să cunoască referințele de traiu ale celor aduși la bariera justiției, să nu fie preocupăți de impresiuni favoritoare sau nefavoritoare față de părțile cari le stau înaintea, și mai cu seamă naționalitatea să nu o iee în băgare de seamă*, pentru că faptele criminale se întâmplă — lucru foarte natural — în cele mai multe cazuri la majoritatea locuitorilor respectivului ținut, fie acela maghiar, fie nemțesc, sau fie românesc.

Veleitățile antinaționaliste și anti-confesionale, de cari mai pe toate terenurile vieții publice și private ne isbim, trebuie să fie cu desăvârșire stîrpite din stîmul juraților, pentru că numai așa se poate ajunge înălțimea chemării așa numitului umanism adevărat.

Juratul nepreocupat, dator este să privească prin prisma realității, să aibă răbdare, să nu fie impresionat de momente, cari în decursul pertractării și ascultării martorilor în multe cazuri se schimbă în favorul sau defavorul celui păcătos. Obiectivitatea se-i fie călăuză și aceasta se-i servească de bază atunci, când provocat este să-și deie votul cu da sau ba.

Ar fi foarte consult, ca cei chemați în materie, *să explice în mod clar și până la pricepere* juraților laici paragrafuli cari sunt de a se aplica la întrebările puse de acuzatorul public și apărătorii, apoi staverite de tribunal, înainte de ce jurații se retrag pentru aducerea hotărârii lor. Aceasta din acel motiv, că mulți jurați după-ce aud sentința prea aspră sau prea ușoară, ei înșiși se miră de rezultat.

La alegerea juraților ar fi la loc să se tragă cont de oare-care capacitate mai corespunzătoare și din punct de vedere intelectual și și fizic, pentru că mulți privesc fapta comisă prin lumină purpurie și eară foarte mulți prin cea mai neagră, încât vederile lor aievea laice te pun în uimire; în urma etății înaintate sau fisicului debil pertractarea de câte 6—8 oare o privesc de o tortură nesuferibilă, abea așteptând să scape de sarcină, fără considerare la ur-

mările ce unul sau altul condamnat are să le supoarte.

Insuși Franția a introdus o alegere mai scrupuloasă, în urma experiențelor făcute, deși acolo sau dovedit la jurați o indulgență extremă pentru unele crime așa numite pasionale.

Cu sistemul de azi al recrutării juraților avem printre judecătorii-jurați și oameni de știință, ingineri, medici, profesori, avocați, savanți și alții, însă remunerarea slabă pe lângă toată provocarea la patriotism face, că cei mai mulți se subtrag dela această chemare, de altcum onorifică, însă împreună cu spese și perderi însemnate.

Astfel stând lucrurile, abea se va putea afirma, că s'a ajuns oare-care rezultat cu instituțiunea juraților. — Cei chemați în materie se se cugete a o ridica la nivelul recerut, să nu-o pășim și noi ca acel președinte de tribunal, care scandalizat de un verdict achitator, zise acuzatului: *»Jurații 'și-au spus prin verdictul lor că poți să reincepi isprăvile și fărădelegile Diale«, sau: »Mulțumește Dlor jurați pentru prea aspra Diale pedeapsă adusă după inima lor«.*

Pertractări finale a scaunului cu jurați.

Martți, în 3 l. c. st. n. s'au început pertractările finale la tribunalul reg. din Deva cu scaunul juraților în 14 cazuri criminale, cari vor ținea până la 18 l. c.

Pertractarea scaunului cu jurați în ziua primă a fost condusă de Dr. Pap Domokos, președintele tribunalului; juri-votanți: Veres Ioșef și Koncz Gyula;

notar: Csegezy Árpád; acuzator public: Bigner Ioșef, subprocuror; pe Alexă Boldor, acuzat pentru omor intenționat, l'a apărat Dr. Iustin Pop; ear' pe Ioan Gurgui, acuzat cu complicitate, Dr. László Lázár, amândoi denumiți din oficiu, adecă fără plată.

Incepută pertractarea, s'au tras la sorți 12 jurați ordinari și 2 suplenți, cari după depunerea jurământului prescris își ocupară locul lor destinat. Primul acuzat a dat o fasiune, care devia dela actele de cercetare de până aci și care era cam următoarea:

În comuna Riu de mori se răspândi vestea, că în vara anului 1901 au omorât în muntele »Paltin«, în graniță cu muntele României »Galbina«, un om și că a fost jefuit. Gendarmii din Sebiș, apoi din Câmpul-lui-Neag și din Vințul-de-jos au început o cercetare după făptuitor și după aflarea celui omorât, care ar fi fost din România, și care nici până acum nu se știe de unde și cine a fost. În acelaș an toamna le-a succes a descoperi, că în luna lui August a trecut pe acolo în amurgul serii un om cam de 23 ani din România spre Hațeg.

Alexă Boldor, ca cioban la oile lui Pavel Căstăian din Cugir, le păștea în tovărășie cu 2 slugi, și le deduse sare, vîzînd străinul, se dase cu el la vorbă, apoi dispuse mînarea oilor în tîrlă, ear el se duse cu străinul cătră stîna, lăsînd se-i vie și ortacii pe rînd la cină. Pe cale întrebă pe străin de unde e? cum îl cheamă și unde merge? Ajunși în stîna repetă întrebările.

Străinul zîmbea suspicios și îi dea răspunsuri enigmatice și incunjură-

FOIȘOARA

Stincile Doamnei.

(Urmare.)

Turcii îl urmau pe caii lor sprinteni ca pisicile, dar' nevîzînd nici o urmă de pași în nisip, începură a bănuî pe călugăr că i-a ținut cu tot dinadinsul în drum ca să-i zăbovească. În cruzimea lor, și-au vărsat focul pe bietul bătrîn, sfîșîindu-i hainele de pe el, apoi îl întinșeră în cruce pe un trunchiu de copaciu și îl lăsară acolo să moară. Buzele-i erau vinete, dar' într'una îngănu:

— Nu pe cruce, și totuși răstignit... Dacă nu pentru omenire, cel puțin pentru țeara mea.

Inchise ochii și, fără a cărți, își aștepta moartea încetă și crudă care-l pîndia.

II.

În acest timp, Domnul și Domnița ajunseră în pădurea dela Broșteni. De aci înainte drumul era și mai greu, căci numai aceia cari cunoșteau bine vadurile, puteau să treacă riul foarte larg, fără frică. Calul Domnitorului, sub povara îndoitei sale sarcini a cam început să dea semne de oboseală.

În zădar îl mîngăia Rares sau îi dădea pînteni din când în când, bietul animal nu mai putea înainta. Într'una necheză jalnic.

— Dacă ar vrea Măria Ta să consimtă a lua calul meu, zise unul din oamenii Elenei, trebuie să vă grăbiți, căci altfel sunteți în pericol.

El ridică pe Doamna din brațele soțului ei și-o așeză pe șeaua lui, apoi dispăru în tufiș, înainte de a-i fi putut mulțumi Domnița pentru jertfa sa.

De aci drumul se depărta de Bistrița bifurcându-se în direcția Rarăului, unde se află și azi o mănăstire mică ridicată în memoria fugei Domnitorului Petru Rares.

Fugarii intraseră într'o pădure care părea nemărginită, în care trunchiurile doborâte ale copacilor uriași îi impedecau să înainteze, ear' mușchiul era atât de des și de buretos, încât picioarele cailor se infundau cu totul. Deodată tresăriră la auzul unui troznet de ramuri și al unui muget sgomotos din apropiere.

Din desișul pădurii apăru cu mîndrie un Zimbru. Animalul înainta cu capul plecat, gata să-și înfingă coarnele în pîntecele calului pe care călărea Domnița; atunci nobilul animal înfricoșat se opri și căzu la pămînt, ear' sub el gingașa sa povară.

Zimbrul se pregătea să reînoască atacul, dar' Rares sări de pe cal, îl apucă de coarne cu o putere herculeană și le suci până a sucit și gâtul monstrului; acum de abia a putut izbui să scoată pe scumpa sa Elena de desubtul calului căzut.

— Ai fi în stare să umbli, scumpa mea? o întrebă el cu iubire, ear' femeia lui se lipea de el ca s'o apere.

— Și până n' capetul lumii mă duc cu tine, răspuse ea, dar' era palidă și vocea-i tremura.

— Dacă e așa, mai bine să dăm drumul cailor, că mai rău ne întărzie. Însă pentru a înșela pe cei cari ne urmăresc, ar trebui să apucăm pe alt drum și în acelaș timp să ne despărțim. Eu aș face mai bine dacă m'ași duce la Ciceu, deși e drumul prea lung; dar' voiu apuca pe cărarea dela Humora până la Dorna și de acolo voiu trece muntele Căliman... Tu, Ștefăniță, urmă el, adresându-se credinciosului seu vizitiu, tu vei conduce pe Domnița în peșteră și vei îngriji cât se poate de bine de dînsa până la întoarcerea mea. Și o strînsă pe Elena în brațe cu dragoste.

— Vrea să zică, trebuie în adevăr să ne despărțim? zise ea.

— Nu pentru multă vreme, scumpa mea. N'auzi pe cei cari ne prigonesc de colo din vale? Nu e o clipă de pierdut.

O ținu un moment îmbrățișată, apoi scoase hamurile de pe cai și-i lăsă în voia lor.

Atunci, aruncînd o ultimă privire de iubire dulcii sale soțioare, Domnul Rares plecă în grabă. Domnița îl urmă cu ochi triști și îndurerăți, deși știa bine că de ar fi rămas înainte cu el, i-ar fi putut impedeca fuga și i-ar fi pus vieța în primejdie.

Domnița era atât de cufundată în gîndurile et triste, în căt Ștefăniță a trebuit să-i reamintească de câte-va-ori să ție seamă de pericolul care o așteaptă. Lângă cadavrul Zimbrului, se află o stîncă netedă, un fel de mic platou, care și azi se numește »Peatra Zimbrului«, în memoria vitejei și curagiului lui Petru Rares. Părăsind acest platou, și însoțită de Ștefăniță, Domnița înainta spre stîncile cari se înălțau ca niște turnuri. Suirea lor a fost foarte obositoare, și Elena, care avea pasiunea florilor, mai ales a florilor de munte, de abia a putut simți mirosul aceluia pe care le călca în picioare.

Sfîrșită de oboseală și de frică, ea se rezima de trunchiul unui copaciu, și plecînd capul pe piept pentru a încerca să încetineze violentele palpații, trăgea cu urechea la sgomotele confuze ce se auzeau.

Ștefăniță, te rog, jură-mi pe tot ce ai mai scump, că nu mă vei lăsa să cad de vie în mîinile păgănilor. De mii de ori mai bine e să-mi împlînti lancea ta în piept de căt să fie trupul meu profanat de o mîna necredincioasă.

Ștefăniță se uită la ea cu liniște.

— Da, Măria Ta, răspuse el, mă voiu supune rugămintei tale.

— Făgăduința ta mă scapă de ori-ce frică, exclamă ea, și cu o nouă energie își reluă calea împovărotoare. În sfîrșit ajunseră la stîncile sub cari se află intrarea unei peș-

toare, care împrejurare a stîrnit în Boldor temere și a presupus, că are de a face cu un lotru de munte, ai cărui tovarăși așteaptă atare semn de atac. În stîna Boldor s'a pus s'e-și frigă carne în frigare, eară străinul s'e așeză pe o peatră, care servea de scaun și privind la el, îl întreabă străinul, ale cui oi păstorește? cine are mai multe oi? cum cheamă pe stăpânii oilor? apoi, cum s'e cheamă pe aici carnea aceea, care o frigi? căci pe la ei fi zice »păstramă«. La aceste Boldor sare la un păcel, apucă un revolvăr și țintind asupra străinului îi zice: dacă nu-mi spui cine ești? de unde vii și unde mergi? te pușc! Pentru că cuvîntul »păstramă« născu în el nedumeriri și îl întări în presupunerea, că străinul este un om rău și primejdios.

Străinul s'e scoală de pe peatră și dându-și peptul înainte, zise: *pușcă-mă!* Atunci Boldor trase cu revolvărul în picioarele străinului, după zisa lui proprie, dar simți glonțul întors isbindu-se în șerparul lui. El, Boldor s'a spăriat și la moment își aduse aminte, că sunt lotri în cari nu prinde glonțul, și a mai tras de două ori în foale și în cap. Atunci străinul a căzut la pămînt și a murit momentan.

Reîntors la ortacii sei, le-a povestit că a împușcat pe străin. Aceștia și alți 3 ciobani dela altă turmă de oi se convinseră despre fapta la fața locului în stîna.

În ziua următoare des de dimineată voia Boldor s'e insinue fapta la gendarmerie, însă unii din tovarășii sei îl sfătuiră s'e retacă fapta, că ei nu o vor descoperi, atunci a chemat de ajutor pe Ioan Gurgui, servitor la aceeași turmă, locuitor de munte în Cugir, și l'au dus cu un par, băgat prin șerparul mortului, în o vale cam 60—80 pași și acolo l'au ascuns sub un stean de peatră, punînd tufișuri și rostogolind alte petri pe mort. În acel loc s'au aflat după doi ani unele oaze și găvălia capului din partea comisiunii judecătorești, după-ce Boldor a fost prins și deținut.

Ioan Gurgui, acuzat și el ca complice, spune cu hotărîre, că el numai sub impresiunea amenințărilor lui Boldor a ajutat de a duce mortul la locul amin-

tit. Mai zice, că Boldor a fost ca vătav peste el și ortacul s'eu, foarte aspru cu ei și așa nu s'a încumetat s'e spue nimenui cele întemplate. Aceste le-au adevărit și ceialalți ciobani ascultați în firul cercetărilor premerse.

A urmat fixarea întrebărilor cătră jurați, punîndu-se pentru Boldor opt, ear pentru Gurgui două.

Acusătorul public a pledat cu argumente întemeiate pentru pedepsirea ambilor făptuitori.

Dr. Iustin Pop, apărătorul lui Alexă Boldor, a vorbit despre însușirile caracteristice și spirituale a pécuarilor și preste tot a locuitorilor de munte, apoi despre simțul lor de libertate, care este mai dezvoltat decît la locuitorii dela țeară și orașe. Aceste însușiri le colorează oratorul în mod romantic și poetic totodată, arătînd cum pécuarul este în strînsă legătură cu natura, cât iubește el tot ce s'e află în împrejurul lui, cu care el a congrescut.

Arată mai departe alipirea lui proverbială de turma care este a lui sau încredințată păstoririi lui, ceea ce o înflorează cu o poezie culeasă din gura pécuarilor: »Cînd v'ed dragi-mi melușei, cred că și munții-s ai mei«.

Toate aceste cere a se lua în considerare deosebită și s'e se atribue ca împrejurări ușurătoare față cu clientul s'eu, care a comis fapta și sub impresiunea acelei credințe, că reposatul a fost un atare lotru vestit, de care nici glonțul nu s'e prinde, afară de aceste și în stare foarte iritată.

Apărătorul Dr. I. Pop s'a achitat în mod splendid față de sarcina primită din oficiu, ear' vorbirea plină de tact și pledoarul s'eu preste tot a plăcut tuturor, cari l'au ascultat.

Apărătorul Dr. Lázár László a vorbit foarte scurt în favorul clientului s'eu Gurgui.

După aceste retrăgîndu-se jurații, au adus aproape la toate întrebările hotărîre unanimă.

Abea la 8 oare seara s'a adus și publicat sentința, în urma căreia Alexă Boldor a fost judecat la 4 ani temniță grea, din cari s'e privesc de împlinite 6 luni arestul preventiv; ear' Ioan Gurgui a fost achitat.

teri adânci, și, aproape morți de oboseală, se întinseră cu un fel de bucurie pe pămîntul petros.

Atunci Elena căzu în genunchi și s'e rugă cu ardoare pentru soțul ei care, departe de dânsa, era de sigur în primejdie, și pentru copiii ei pe cari li știa la adăpost sigur, între zidurile sfintei mănăstiri.

Veni și noaptea, și credinciosul servitor făcu un pat de mușchiu foarte moale pentru Domnița, dar' drept beutură n'a putut s'e-i dee cât apă rece ca gheața, care izvorea din sinul muntelui! Ștefăniță se culcă la intrarea peșterii și, ca un căne păzitor, dormea numai cu un ochiu. Nici un șgomot de afară nu pătrundea în ascunzătoarea lor. Stîncile se înălțau spre ceriu ca o rugăciune neîncetată, în timp ce umbra pădurii dese și negre se ridica ca un zid înaintea acelor cari ar fi îndrăznit s'e între.

În zori de zi, Ștefăniță se trezi, și eși pentru a căuta hrană. Într'o livadă vecină dădu de un fazan pe care-l omori cu o împunsătură de lăncie și îl jumuli de pene și de fulgi pentru ca s'e poată mânca din el Domnița cînd s'o trezi, căci era tare flămîndă.

(Va urma). Carmen Sylva.

Maxime și cugetări.

Scopurile mari nu s'e urmăresc fără mari primejdii. *Herodot.*

Nici s'ărăcia nu poate înjosi sufletele mari, nici bogăția nu poate înălța pe cele josnice. *Vauvernagues.*

Omul este o vioară. Numai cînd i se rupe cea din urmă coardă, rămîne a fi o bucată de lemn. *Carmen Sylva.*

Numai în statul național este posibilă o dezvoltare firească și sănătoasă a vieții de Stat. *Alex. Mocsonyi.*

Numai egoistii își închipuesc că scopul vieții ar fi fericirea; oamenii generoși cred că scopul vieții este datoria. *Tarchetti.*

Poporul prețuește tăria înainte de toate. *Goethe.*

Studiul a fost pentru mine remediul suveran împotriva desgusturilor vieții; n'am avut nici odată un necaz pe care un ceas de citire s'e nu mi-l fi risipit. *Montequen.*

Evangelia și libertatea sunt temeliiile ne-separabile ale adevăratei legislațiuni și fundamentul veșnic al celui mai desvîrșit Stat în neamul omenesc. *Mirabeau.*

Acționarii și adunările generale.

Una dintre cele mai serioase scăderi ale organismului institutelor financiare din țeară și anume nu numai la băncile noastre, ci de o potrivă și la instituturile de bani străine, — este faptul experiat pretutindenea, că acționarii băncilor în realitate nu ocupă în cadrul institutelor lor rolul ce li-s'a destinat în teorie.

Liberala noastră lege comercială, cînd a scutit instituturile de bani de controlul și peste tot de influința organelor publice, a făcut-o mai ales în presupunerea, că ceea-ce ar putea face statul în scopul asigurării mersului regulat al afacerilor instituțiilor financiare, se va putea cu mai mult succes pe cale autonomă prin totalitatea cercurilor interesate, adevă prin adunarea generală. Și în teorie, fără îndoială așa și este.

Cu totul altfel s'au dezvoltat însă lucrurile în praxă, și adunările generale, investite prin lege cu o serie de agende dintre cele mai importante, atît în privința conducerii supreme, cât și a controlului afacerilor institutului, în realitate au decăzut la rolul unor simple formalități fără însemnătate.

Și că nu este bine așa, aceea credem că va fi ușor de înțeles. N'avem decît s'e aruncăm o privire asupra dispozițiilor legii, încât acelea privesc societățile comerciale, constatînd cari sunt agendele ce față cu organele conducătoare cad în exclusiva competență a adunării generale și care este adevărata însemnătate a acestor agende, — și apoi fără îndoială va trebui s'e ajungem la concluziunea, că îndată ce adunarea generală nu-și împlinește pe deplin și întru toate chemarea la un institut, atunci acesta de fapt este pus cu totul la discrețiunea acelu mic grup de oameni, căror pe o cale sau pe alta le-a succes a ajunge în direcțiunea sau comitetul de supaveghere, — fără ca cercurile în adevăr interesate s'e aibă ori-ce garanții contra eventualelor abuzuri ale acelorora.

Contrar este tot atît de adevărat, că acele instituturi de bani, la cari adunarea generală își prevede agendele cu toată serioșitatea, au în acest fapt o puternică garanție contra devărilor conducătorilor lor de pe calea ce o impun și reclamă interesele adevărate și generale ale celor ce susțin institutul.

Este clar prin urmare, că ori-ce institut și ori-cari dintre acționarii lui, are s'e caute în propriul seu interes, ca adunarea generală s'e ajungă de fapt la importanța ce i-se cuvine, sau cu alte cuvinte: interesele institutelor și acționarilor pretind de o potrivă ca adunările generale s'e fie cât mai bine cercetate.

Știm foarte bine, că este mai ușor a da un asemenea sfat decît al urma, pentru-că în nenumărate casuri participarea la adunare ar fi împreună peste pierderea de timp încă și cu jertfe materiale, cari prea des ar întrece chiar profitul acțiunilor, dividendele.

Dar' în această privință băncile noastre se află într'o situațiune mai favorabilă, decît cele străine, și mai ales decît băncile mari, căci în urma curentului de descentralizare ce l'au luat organizarea noastră economică-financiară, la cele mai multe dintre băncile noastre

marea majoritate a acțiunilor este plasată aproape de sediul institutelor, și astfel o mare parte a acționarilor ar putea participa la adunările generale fără multă greutate. Și va fi, fără îndoială, destul dacă și numai aceasta mare majoritate va usa de drepturile sale, căci interesele ei sunt identice cu interesele totalității.

Recomandăm deci acționarilor dela băncile noastre cu toată căldura, ca s'e se presinte în număr cât se poate mai mare la adunările generale ce acum se convoacă.

Pentru limba maternă.

Ocupîndu-mi noua parohie conferită, și nefiind în parohie cortel parochial, cu concediul mai marilor mei m'am așezat în orașul Deva, avînd acolo mai multe afaceri cu catechisarea la toate școalele. În 5 Decembrie 1902, m'am dus s'e catechisez și la școala de stat din Bărcea-mică, în imediată apropiere de parohia mea: Bărcea-mare.

Ajungînd cu trenul pe la 7 ore a. m. — la catechisare aveam de a merge pe la 10 ore a. m. — pînă atunci m'am cugetat s'e merg în parohie, s'e v'ed ce mai fac poporeni. Pe uliță m'e întîlnesc, cu vre-o 15 prunci școlari, mergînd cătră școală, și fiind tină, mergeau pe cărare pe lângă mine unul după altul, și unul fie-care m'e salută cu: »jo nu pot adjon az Isten«. Mie mi-a căzut rău salutul acesta și am oprit în loc pruncii. I-am întrebat, că știu ei cine-s eu? mi-au răspuns cu »da«, atunci am zis: cine-s? — »părintele nostru«, fu răspunsul lor. »Dacă eu is părintele vostru, atunci voi sunteți fiii mei, și fiind că eu is Român și voi sunteți Români, de aceea, de aici încolo pe mine s'e m'e salutați românește.«

Aceștia le-au spus pruncii docentului, acesta notarului și ambii președintelui școlii de stat și toți trei au făcut arătare contra mea, că am oprit a se vorbi limba ungurească în școală și afară de școală etc., câte verzi, și uscate. M'au relatat fișpanului, inspectorului de școală și redactorului dela ziarul local »Hunyadvármegye« și apoi cu toții s'au acățat de mine.

Se descriu toate îmi este imposibil, înse îndată-ce am v'ezut, că-s hărțuit prin ziarele lor, și că-s oprit de a mai catechisa la acea școală, am cerut dela Ven. Ordinariat din Lugos, cercetare disciplinară contra mea. A treia zi a și eșit la fața locului un canonic și a investigat cauza, în urmarea căreia am fost achitat de același venerat. Nu peste mult timp însă primesc dela directorul școlii reale din loc o oficioasă, în care îmi aduce la cunoștință, că In. Ministru reg. ung. de Culte, pe basa art. XXX. din 1883 nu m'a aprobat de catechet la acea școală, de aceea m'e reacearcă s'e întrerup catechisarea.

A doua zi primesc dela tribunalul din loc, acusa procurorului, în care m'e acuză cu agitare contra națiunii maghiare, pe basa §-lui 172 cod. penal, acuză plină de neadevăruri. Din ea se vede cum ne iubesc frații maghiari, și cum acum nu se îndestulesc numai a căuta agitatori în ziaristică, ci-i caută și prin școale, ba acuși îi va căuta și prin biserici.

La acuză îmi voi face reflexiunile, și numai după aceea se va decide să fie pus sub acuză ori să fie achitat.

Is decis și gata la toate. Mă mângăiu cu liniștea conștiinței și cu faptul, că n'am călcat vre-o lege ori canon, și că din contră din partea guvernului diecesan am fost achitat.

Iată unele pasaje din aceasta acuză: »acum numitul I. S. celor vre-o 15 prunci adunați, cari după datină l'au salutat cu »Adjon Isten jo regelt« le-a zis, că de aici încolo, nici pe el, nici pe altul, să nu-l mai salute unguerește, ci totdeauna valahicește, pentru că ei sunt Valahi, și bine să bage de seamă, că Ungurii vreau să facă Unguri din ei, dar' nu se dee cât pot; apoi le-a mai spus, că va face școală valahă în Bărcea-mare, și până la edificarea ei îi va duce la școala valahă din comuna vecină S.-Andreș, pentru că aici voiesc a face Unguri din ei. Despre Todor Vilma a zis, că e tăută ori nemțoaică, pe Tollas Albert l'a »botezat« (keresztelte el) Adam (?) pe Tollas János — Ioan, pe Kiszeriu Eva — Vuța, pe Herpencs Mari — Mariisca, pe Popa Peter — Petru, pe Surr Erzsi — Saveta; respective le-a spus sus atinșilor școlari că: pe dinșii nu-i cheamă așa, cum îl strigă de comun în școală, ci cum i-a numit el; în fine când a eșit din școală, pruncii școlari salutând unguerește pe cărașul acusatului — Roman Péter, — acusatul ridicându-și mâna, amenințându-i, le-a zis, să nu-l salute unguerește, că-i bate. Și mai departe: „... se vede agitare și din ținuta și din fapta acusatului, pentru că salutându-l pruncii în limba maghiară, i-a oprit cu amenințări, și cu bătae de a mai vorbi unguerește în școală și afară de școală, aceea o dovedește cu aceea, că: ei sunt Valahi și că Ungurii vreau să-i facă Unguri, dar' să nu se lase cât pot, când în locul numelor pronunțate unguerește le dă nume valahe, apoi se exprimă, că în Bărcea-mare, le va face școală valahă, și că până atunci îi va duce la școala valahă din S.-Andreș. E lucru cunoscut, că ceea ce se oprește unui prunc școlar și la folosirea unui lucru e amenințat cu pedeapsă și bătaie și aceea ce o vede și din praxă, atunci în prunc lucrarea aceea devine desprețuită, și în astfel de mod cu amenințări, cu porunci, influențează foarte mult asupra lui, și așa, data ocaziune bine venită, agită spre ură și prin aceea atacă pacea statului, umplând inimile crude ale pruncilor de ură contra națiunii maghiare...“

Judece on. cetitori, întru cât se potrivesc cele mai de sus, cu acuză dlui procuror.

După „Unirea“.

Ioș. Stupinean,
paroh și catechet.

Mulțămită publică.

Stimate Dle Redactor!

Prin aceasta am onoare a raporta tuturor cetitorilor, că »producțiunea teatrală« împreună cu dans, arangiată de corul mixt din Spini în 1 Ianuarie v. a. c., în favorul bisericii din Spini la »Ciarda« dela podul Simeriei, a fost bine cercetată de public, pentru care la toți participanții le mulțămim pentru spriginul dat pentru s. biserică.

Venite la această petrecere au încurs 52 coroane 25 fileri, din care subtrăgându-se speșele, a ramas un venit curat de 27 cor. 99 fileri.

Suprasolviri au încurs dela domnii: Dionisie Popoviciu, notar în Băcia 2 cor. Tölgyesi Mózes din Simeria 1 cor. Iar Manasie, preot

în Toltia 3 cor. Andreiu Truca, preot în Simeria 2 cor. Georgiu Halmagy, învățător în Simeria 1 cor. 5 fil. Georgiu Chira, învățător în Spini 1 cor. Bota Mihaiu, vigil la calea ferată 2 cor. Lazar Ghinea, curator din Spini 80 fil. Petru Pop, primar com. în Spini 60 fil. Aron Ciolna conducător de cor 20 fil. Dela Dnii N. N., studenți în Deva 3 cor. Victor Ghinea din Spini 80 fil. Deci primească toți domnii participanți și suprasolvenți și pe această cale sincerile noastre mulțămite pentru bunăvoința și spriginul cu care ne-au onorat.

Spini, la 10 Februarie 1903.

În numele coriștilor:

Ioan Avram,
paroh și instructor de cor.

NOUTĂȚI

Mobilizare. »Este cu neputință controlarea știrilor de acest fel sosite din străinătate, dar' putem da știre despre un eveniment care ne interesează foarte de aproape și care e apt a produce neliniște.

E adevărat vorba, că eri toți oficerii în rezervă ai corpului de armată Nr. 4 din Budapesta au primit ordin confidențial, în care li-se face cunoscut se stee gata, că în cas de convocare se se poată presenta la regimentele lor în restimp de 24 ore.

Ear' aceasta o comunicăm nu ca faimă, ci ca un fapt despre a cărui veracitate am avut prilej să ne convinsem. E deci mai pe sus de ori-ce îndoeală, că stăm în preajma unor evenimente grave și că a mai tăinu toate acestea e absurditate«.

La trenurile accelerate nu va fi și cl. III. Știrea, că la trenul accelerat se vor alătura și vagoane de cl. III., după-cum se scrie acum die Pesta, se desminte din partea direcțiunii căilor ferate.

Serată teatrală-declamatorică se va arangea de către »Secția industrială« a Reun. aconomice din loc sâmbătă în 28 Febr. n. c. în sala hotelului »Transilvania«. Venitul curat e în folosul fondului ei. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare. Locul I. șirul 1, 2 și 3 câte 2 cor., șirul 4 și 5 câte 1 cor. 60 fil. Locul II șirul 1 și 2 câte 1 cor. 20 fil., șirul 3, 4 și 5 câte 1 cor. Parter 80 fil, Galerie 50 fil. Logele cu câte 8 cor. Bilete de intrare se află în prăvălia Dlui I. Lăzăroi și seara la cassă. Suprasolviri se vor primi cu mulțămită și se vor cuita publice.

Program:

I. »Țiganul și ursoaica« anecdotă populară de Th. Speranță, decl. de dl Nicolae Opreș. II. »Cu voia dumisale«, comedie într'un act de Teochar Alexi. Persoanele: Kiriak, comerciant, dl George G. Suci. Melania, fiica sa, d-șoara Mariți Iancovici. Dr. Romul, cand. de profesor, dl Rusalin Ionescu. Gligore, băiat de prăvălie, dl Nicolae Opreș. III. »Glosa« de Eminescu, decl. de dl Petru Banciu. IV. »Biletul de Tramvai«, comedie într'un act de Gr. Mărunțeanu. Persoanele: Alexandru, funcționar la minister, dl Petru Banciu, Glogorie, autor, prietin cu Alex., dl Valeriu Poponea. Paulina, soția lui Alexandru, d-șoara Rosa [Rațiu. Kati [30] ani, dl Petru Tâmpa. După producțiune, dans. NB. Țeranii încă vor avea musică separat.

Doritorii de-a lua parte la Serata teatrală, sunt invitați la proba de »Romana« ce se va ținea Duminecă (22 Febr.) la 2 ore p. m., în sala hotelului »Transilvania« din loc.

Cei cari din greșală n'au primit invitare se se considere prin aceasta de invitați.

Nu credeți în vrăjitori. Un Român din Arad-Gaiu avusese o lată greu morboasă. Probat-a bietul om toate leacurile, dar' fata lui se usca pe picioare, perea din zi în zi. Într-o zi venise la dînsul o țigăniță

bêtrână și spuse că ea îi vindecă fata. Ceru însă 2 coroane și zise că acestea 2 coroane se le ude cu apă sfințită. După-ce a luat apoi la sine coroanele sfințite, se duse acasă, dar' a doua zi earăși veni și făcându-se că descântă fetei, mai ceru 20 coroane. Omul îngrijat pentru fată, îi dete banii. Țigana apoi zise cătră om să prindă caii la cocie și să lase cocia în voia cailor, să meargă unde vor voi caii, și astfel să umble până de seara, dar' el să nu se uite înapoi. Așa și făcu omul nostru, dar când sosi seara acasă cu caii zdrobiți, muiera îi povesti că țigancă a mai înșelat dela ea o șoncă, o sticlă cu zamă de părădaică, o bucată de clisă, făină, și mai știe D-zeu câte de toate. Omului nostru i-s'au părut prea scumpe leacurile babii, cu atât mai vartos, că fata lui devenise și mai slabă. Să duse la poliție și făcu arătare contra țigancei, ear' poliția a prins pe țigăniță chiar când începu să facă »leacuri« unui al morbos.

Luptă cu lei. Menageria din Craiova a fost teatrul unei înfiorătoare lupte cu niște lei scapați din colivie.

Înainte de reprezentație, personalul de serviciu făcea curățenia cuștelor, în cari sunt ținute fiarele sălbatic.

Cinci lei fusese scoși de îmblăzitor din colivia lor și închiși în arenă, care e și ea îngradită cu grilaj de fier.

Întărritate de o servitoare, fiarele s'au repezit la ușa grilajului și au doborât-o. Înghățând pe imprudenta, i-au sfâșiat țafa, spărgându-i cu ghiarele un ochiu.

Alarmat de țipetele victimei, îmblânzitorul sări în arenă.

Se încinse o luptă teribilă între lei și dresor. Acesta s'a ales cu trupul sfâșiat.

Poliția avisată, a trimis de urgență la fața locului un detașament de gendarmi cu armele încărcate.

Cu mare greutate, trei dintre lei au fost nevoiți să reintre în colivie, ear' ceialalți doi fură siliți să-i urmeze numai prin focuri de revolver.

Victimile cari au scăpat de moarte ca prin minune, au fost transportate la sp-tal.

Gelozie la bêtrânețe. O dramă sângeroasă produsă din gelozie s'a întâmplat la Viena. Un bêtrân de 69 de ani o omorit pe soția lui de 76 ani, care îl urmărea cu gelozia. Scena s'a petrecut în strada Absberggasse nr. 8. Intotdeauna ei se certau, dar' mai ales alaltăieri seara ei s'au insultat mai mult ca ori când. Femeia începu cu înțepături batjocoritoare, ear' bărbatul îi răspundea într'una. Așa a ținut toată noaptea. Pe la 7 dimineața cearta a fost mai aprinsă. Atunci bărbatul fu apucat de furie. Sări din pat, lua un cuțit de pe masă, se repezi la patul soției și-i înfipse cuțitul în inimă. Nenorocita bêtrână a murit pe loc, ear' criminalul soț a încercat să se omoare, fără să reușască. Poliția l-a arestat.

Foate românească în Pesta făcută de jidovi. Cetim în »Poporul român«: Frați români! Ne ținem de datorință să vă atragem atențiunea, că în Bpsta a început să apară de curând o foaie, cu numele »Voința Poporului«, în fruntea căreia stau oameni, cari n'au curăgiul să-și spuie numele și nici nu sunt Români, deși se dau de fii ai neamului nostru. E aceasta o foaie cu format mic, cu limbă prea puțin românească; nu poate prinde în sinul poporului nostru, dar' totuși omul poate fi amăgit de multe-ori. E redactată de unii domni pretinși iubitori de neam, cari lasă, că sunt din vița lui Israil, dar' nici nu cunosc poporul nostru și necazurile lui. Fereste-te, Române, de cuiu străin în casă! Ne-am făcut datoria«.

O nouă foaie literară-beletristică.

Onorat public cetitor!

Cu 1 Februarie n. c. subscrișii punem la dispoziția onoratului public românesc o nouă foaie literară-beletristică: »Femeia și Familia«, a cărei apariție a fost anunțată de-ja prin ziarele noastre.

Din cuprinsul nrului 1 onorații cetitor pot observa și marca tendința noiei foi și direcția, în care ea va lucra. »Femeia și Familia« nu voiește să creeze curente literare sau să dee direcție în literatură, ci are de scop să popularizeze literatura și unele ramuri de știință în sinul familiilor noastre.

Ea va fi redactată anume pentru familiile române, estinzându-se asupra tuturor trebuințelor familiare și lărgind cercul de cunoștință al cetitorilor sei.

Conform acestei tendențe noua revistă »Femeia și Familia« va cuprinde următoarele:

În fruntea fiecărui număr se va da biografia scurtă a unui literat modern, român sau străin, cu reputația literară stabilită și recunoscută și vre-o lucrare de a lui în întregul sau în estras.

Un roman în continuare; în traducere se vor da romane de autorii cei mai renumiți europeni.

Câte o novelă sau două, eventual în continuare, originale sau traduceri din limbile europene, apoi schițe, piese teatrale, umoresche poezii etc.

Un curs din istoria literaturii universale, începând din timpurile cele mai vechi, apoi schițe etnografice, călătorii, descrierea nouelor invenții etc.

Afară de aceste foaia va publica în fiecare număr diferite felurimi, anecdote, glume și întâmplările dela noi și din lumea mare (cronică), cum și tot ce aparține căsniciei, anume diverse sfaturi, igienă, recete de bucătărie etc. și de ale modei.

Pentru partea căsniciei și îndeosebi pentru rubrica moda — la care noi nu ne pricepem — ne-a succes a câștiga colaborarea a două dame din societatea noastră, despre cari suntem siguri, că vor satisface tuturor așteptărilor.

În special foaia va avea suplimente de modă cu ilustrații din toate brânșele de îmbrăcăminte, precum toalete de dame și domnișoare, haine de băieți de tot soiul, de albituri etc. cu croitura gata, apoi pălării, cusături și broderii etc., toate acomodate trebuințelor noastre.

Aceasta e — pe scurt schițat — minimul programului »Femeiei și Familiei«. Recunoaștem, că din foaie vor lipsi deocamdată ilustrațiile și un supliment pentru copii [»Foaia copiilor«], dar' dacă Ouor. public ne va da spriginul necesar, vom suplini cu mare plăcere această lacună în timpul cel mai scurt.

»Femeia și Familia« — cum se vede din nrul 1 — va avea format cuart mare, opt pagini și cu suplimente de modă; se tipărește în tipografia »Tribunei« pe hârtie velină și cu tipar frumos.

Ea va apărea de două-ori pe lună, în 1 și 15 a fiecărui luni și va costa:

Pe un pătrar de an . . . cor. 250
Pe o jumătate de an . . . „ 5.—
Pe un an . . . „ 10.—

In România:

Pe un an Lei 14.—
Pe o jumătate de an . . . „ 7.—

Banii de abonament au să se trimită Administrației foaiei »Femeia și Familia« în Sibiu (Nagyszeben), strada Poplăcii nr. 15.

Rugăm Onoratul public să nesprrijiească, abonând foaia. În deosebi rugăm pe binevoitori a răspândi »Femeia și Familia« în cercul cunoșcărilor lor, ear' pe aceia, cari nu ar voi să o aboneze, li rugăm să ne trimită numerii primiți.

Sibiu, 1 Februarie 1903.

Silvestru Moldovan. Ioan E. Prodan.

O carte nouă.

»Material pentru serbări școlare și șezători sătești«, e titlul unei broșuri apărute de câte-va zile la Câmpulung, și în care dl profesor Toma Dicescu dela școala normală Carol I, a grupat în 60 pagini mari un număr de piese teatrale, de conferințe populare, de basme și poezii, proprii pentru scopul ce se anunță în titlu.

Nu putem trece cu vederea această nouă lucrare a dlui Toma Dicescu, care de câți-va ani se ocupă de cultura tinerimei și a poporului, atât prin revistele pedagogice, cât și prin scrieri anume publicate.

Iată pe titluri, bucățile ce sunt tipărite în cartea de care e vorba, și pe cari le vom însoți cu notițe și explicări.

»Ispita învinsă« e un dialog pentru copii, mai bine zis o scenă copilărească dramatisată. E narațiunea privitoare la găsirea unei punți cu bani a unui călător și la ispita ce o încearcă un copil de a-și însuși lucrul străin. Ispita e însă învinsă prin raționamentul ce-l face al doilea copil. Bucata se sfârșește cu maxima: Buna credință fericește pe oameni.

»Ghemuș« e o comedie în 2 acte, foarte potrivită pentru copiii dela oraș. În ea se zugrăvește iubirea de frate, bunătatea de inimă a unui servitor, sentimente atât de frumoase, cari es în relief prin chipul măestrat cum e alcătuită piesa. Caracterele celor patru persoane din piesă sunt în adevăr bine prinse și de-abia aștept ca să ved jucată această frumoasă lucrare.

»Cărciuma la mititei« e o comedie într'un act destul de potrivită de jucat și la oraș, ca și la sat. În ea se zugrăvește paguba ce încearcă omul încrezător în noroc și în prinosori. Piesa e plină de haz și sunt sigur că va fi nu numai cu ușurință pusă în scenă, dar că va reperuta și succes.

»Fiica nemilostivă«, piesă în 3 acte scurte Nu mă pot oprî de a da în câte-va rinduri subiectul ei. Un moșier ia de suflet pe copila unei cerșitoare. Ea crește mare, frumoasă; însă n'are nici inimă și nici nu ascultă de sfaturile tatălui adoptiv. Odată, acesta se preface că pleacă în călătorie și spune fetei să miluiască pe toți săracii cari vor veni în curtea sa. Copila fâgăduiește, dar nu se ține de cuvânt. Peste câte-va zile, moșierul vine acasă prefăcut în cerșitor. Copila se poartă rău cu el și îl isgonește ne dându-i de pomană. El se arată și alungă din casa sa pe fată, pe care o dă iarăși mamei sale, cu cuvintele: »Ia-ți fiica, de mine nu mai e vrednică. Numa dacă se va îndrepta cu totul, poate să mă mai milostivesc cu ea!«

Acțiunea e bine condusă și cuprinsul frumos. Morala de asemenea reese bine din chipul cum se desfășoară întâmplările. E în adevăr o piesă bine scrisă.

»Mândria neroadă« e o narațiune care se poate povesti de cătră trei persoane și isbește în obiceiul ce au unii săteni de a-și da fetele la pensioane prin orașe. Le arată apoi urmările ce decurg. Autorul luptă a se desrădăcina acest rău obicei prin care se preface într'o ființă ingrătă și arogantă fata de sate.

»Ingrijirea animalelor domestice« și »vintare la șezătorile sătești despre înmulț plantelor«, sunt două bucăți scrise în stilul popular, cari vor plăcea mult sătenilor.

»Șerpele alb« și »Inșiră-te mărgărite«, sunt 2 basme populare frumoase și interesante de ascultat: cel dintâiu tradus după frații Grimm, iar al doilea scris de I. C. Fundescu.

Restul cărții e ocupat cu o legendă scurtă populară: Prigoriul, cu 2 anecdote: »Pomana Țiganului« și »Ce măgar«, cu st.oava: »Trece-o înainte«, în sfârșit cu câte-va poezii

demne de a fi învățate de țărani: »Blestemul Nistrului«, »Semănătorii«, »Plugar și ostaș«, »Ilanul Național«, etc.

Din parte-ne, nu putem decât să recomandăm aceasta primă broșură învățătorilor noștri, institutorilor, preoților și cetitorilor de carte dela sate, precum și părinților dela orașe pentru copiii lor. Cartea împlinește toate condițiunile unei cărți bune: e scrisă într'o limbă românească, e morală, instructivă, e și distractivă. Prin această broșură, serbările școlare și șezătorile sătești mai câștigă un ajutor de preț.

Exemplarul se vinde cu 1 leu la librăriile din Câmpulung și la autor, care acordă rabat de 20%.

Get.

„DACIA“

institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii »Dacia«, societate pe acții se invită în virtutea §-lui 18 al statutelor societății la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Orăștie la 21 Febr. 1903 st. n., după amiază la 3 oare, în localitățile institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii preste tot și despre rezultatul anului de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiune asupra bilanțului anual.
4. Decisiune asupra împărțirii profitului curat, realizat în primul an de gestiune.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere conform §-lui 41 a statutului.
6. Eventuale propuneri făcute în înțelesul §-ului 28 din statute.
7. Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari în sensul §-lor 20—22 din statutele societății doresc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotenți, sunt poștiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la cassa institutului cel mult până la 20 Febr. a. c. st. n. înainte de amiază.

Orăștie, la 31 Ian. 1903 st. n.

Directiunea.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de dăduri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventa.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Instiue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Directiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprintate —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este prevăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografie

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

„Donau“

societate de asigurare concesionată în Viena

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) **Contra daunelor de foc**, edificii de locuit și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, **cară și vite** de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pausal și în condiții avantajoase, mai departe: biserici, școli, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) **Pe viața omului** în combinațiuni deosebite de favorabile, capitalele asigurate se pot tolosi atât pentru asigurarea viitoriului familiei (cas de moarte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului și anumit după patru prospecte deosebite.

Informațiuni se dau și oferte se primesc la „Dacia“ institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie ca **Agentură principală**.